

STANOVINY

Březen 2023 číslo 3

🐦 @STANcz | 📘 @starostove | www.stan.cz

Konference Starostové nejen starostům

15. - 16. 4. 2023
Clarion Congress Hotel Prague

Rádi bychom Vás jménem
předsedy hnutí Víta Rakušana
pozvali na konferenci „Starostové
nejen starostům“.

Těšit se můžete na sobotní den
plný workshopů ke komunální
politice i nedělní vnitrostranickou
konferenci Starostové ve vládě
- co se podařilo a jaké máme plány.

Přihlásit se můžete zde:

[Workshopy](#)

[Nedělní konference](#)

Hnutí STAN si na začátku roku zvolilo 5 klíčových priorit, kterým se chce v tomto volebním období aktivně věnovat. Jednou z nich je i péče o krajinu. Česká republika se může pyšnit nádhernou přírodou, která nabízí mnoho různorodých scenérií, od malebných kopců a rovin až po majestátní hory a průzračné řeky. Můžete zde najít rozmanité druhy rostlin i zvířat a obdivovat úchvatné pohledy na přírodní památky.

Je však velmi důležité, abychom si uvědomili nutnost pečovat o tuto krásu a zachovat ji pro budoucí generace. Proto by-

chom měli být ohleduplní a zanechat přírodu v takovém stavu, v jakém do ní jako turisté vstoupíme. Budeme rádi, když se společně s námi zapojíte do iniciativy „Uklidíme Česko“, jejímž cílem je uklidit nelegální skládky a nepořádek. Hlavní úklidový den je letos 1. duben, ale zapojit se můžete i kdykoli jindy. Vyrazte s rodinou nebo přáteli do přírody a udělejte to tak, jak to my, Starostové (i starostové), děláme – přiložte ruku k dílu. Je to jednoduchý způsob, jak můžeme přispět k ochraně krásné české přírody a krajiny.

Vít Rakušan: Jsme tak silní, jak silné jsou naše nejslabší regiony

Jeden z motivů, které mě zaujaly ve vystupování nového prezidenta, je důraz na regiony, především na regiony nějak znevýhodněné. Je to něco, v čem se naše „starostenská“ politika s prezidentstvím, jak ho chce vykonávat Petr Pavel, potkává. V usnesení našeho předsednictva, kterým nedávno schválilo pět zásadních priorit do konce volebního období Sněmovny, se zaměření na strukturálně postižené regiony explicitně uvádí. Tam, kde se lidem dlouhodobě nedaří, kde si připadají opomíjeni a přehlíženi, kde nevidí rozumné východisko ze své situace, tam vládne beznaděj a frustrace. A beznaděj a frustrace jsou živnou půdou pro všechny, kdo nabízejí rychlá a snadná řešení.

(Pokračování na str. 2)

VÍT RAKUŠAN: JSME TAK SILNÍ, JAK SILNÉ JSOU NAŠE NEJSLABŠÍ REGIONY

(pokračování ze str. 1)

Prosperita naší země se dá měřit a vyjádřit spoustou dat, a v tomhle ohledu si vedeme dobře, lépe, než si často uvědomujeme. V určitém ohledu ale platí, že bez ohledu na exaktní statistiky bude naše společnost tak bohatá a tak spokojená, jak bohatí a spokojení budou lidé v nejchudších regionech ČR. A jen vnitřně soudržná země bude navenek silná. To si dobře uvědomujeme a snažíme se k tomu tím, co v politice děláme, přispívat.

Do velké politiky jsme vstoupili „pod praporem“ spravedlivějšího rozpočtového určení daní. Dosáhli jsme toho, že samosprávy dostaly do rozpočtů víc peněz, že se snížily rozdíly mezi největšími a nejmenšími obcemi v příjmech na občana a snížila se tak i potřeba doprošovat se nepředvídatelných dotací. Peníze sice nejsou všechno, ale pro rozvoj obcí ve všech koutech naší země jsou prostě nezbytné.

Ještě podstatnější ale podle mě je, aby lidé v každé části naší země měli přístup k tomu, co k životu potřebují: aby měli kde bydlet, kam posílat děti do školy, kde si nakoupit... I v tom děláme mnohé: O podpoře dostupného bydlení píše v jednom z textů těchto Stanovin Radim Sršeň. Lukáš Vlček, Eliška Olšáková a řada dalších našich poslanců, senátorů, ale i krajských a komunálních politiků doslova zachránili kompletní síť stavebních úřadů. Ministru Balašovi se loni podařilo prosadit půl miliardy navíc na nová místa v regionálních školách. Tomáš Dubský se zasadil o to, že dotační program Obchůdek2021+, který pomáhá malým venkovským prodejnám, byl o třetinu posílený. I transformace České pošty, za kterou jako ministr vnitra zodpovídám, je vedená snahou zachovat dostupnost poštovních služeb – a přidat k nim i další služby, které by usnadnily kontakt občanů se státem. Mnoho přínosů pro obce a regiony bude mít také novela zákona o obcích, kterou jsme připravili – mimo jiné přispěje k zefektivnění fungování samospráv, což bude jasným argumentem proti stále silnému tlaku na slučování obcí, s nímž zásadně nesouhlasíme. (Ale tenhle zákon je sám o sobě tak zajímavý, že o něm podrobněji napíšu někdy příště.)

Pořád si zkrátka pamatujeme, odkud starostenská politika vzešla. A o tyhle symbolické kořeny dál pečujeme. Protože ačkoliv „politický strom“ STANu vyrostl poměrně vysoko, bez zdravých kořenů prosperovat nemůže.

”

Pořád si zkrátka pamatujeme, odkud starostenská politika vzešla. A o tyhle symbolické kořeny dál pečujeme.

“

VÍT RAKUŠAN,

ministr vnitra, předseda hnutí STAN

JOZEF SÍKELA: BEZ RUSKÉHO PLYNU TO ZVLÁDÁME

Dnes už si to můžeme říct naplno. Zvládli jsme uplynulou zimu i bez dodávek ruského plynu. A podíleli jsme se na tom všichni. Rozhodujícím faktorem totiž bylo to, že jsme dokázali výrazně snížit spotřebu plynu a ušetřit ho přibližně pětinu oproti předešlým zimám.

Ještě loni byla naše závislost na plynu z Ruska téměř stoprocentní. A Rusko toho využívalo, jak jen mohlo. Snižováním dodávek a různými manipulacemi vyhnalo cenu plynu až na do té doby těžko představitelnou úroveň.

Velkým motorem tohoto růstu byly obavy, že Evropa se bez plynu z Ruska nedokáže obejít. Nám se ale podařilo prokázat opak. Česká republika je toho tím nejlepším příkladem. Jediným místem, kudy k nám nyní může téct plyn z Ruska, je stanice Lanžhot na hranicích se Slovenskem. Od začátku roku tudy žádný plyn neprošel, ani kubík. Nula. My si vystačíme s dodávkami plynu přes Německo, kudy od začátku roku přiteklo 1 153,5 milionu kubíků plynu. Z Německa k nám proudí dodávky z Norska a také LNG z Belgie a Nizozemska.

Kromě snížení spotřeby plynu tedy v tom, že jsme zvládli zimu i bez ruského plynu, sehrála roli i vládní opatření a naše schopnost nahradit plyn z Ruska dodávkami z alternativních zdrojů. Velmi důležité je také to, že ačkoliv jsme se během zimy museli obejít bez plynu z Ruska, jsou současné zásoby vysoce nadprůměrné oproti předešlým rokům. Jsme proto ve velmi dobré výchozí pozici, abychom se dokázali připravit také na nadcházející zimu. To je výsledkem snahy naší vlády pomoci s naplněním tuzemských plynových zásobníků před touto zimou.

Loni v listopadu dosáhly tuzemské zásoby rekordní úrovně, naplnit se je podařilo na více než 99 procent a zásadní roli v tom sehrála vládní opatření. Ať už přímý státní nákup plynu, finanční výpomoc obchodníkům s plněním zásobníků nebo opatření, které zabránilo blokování volných kapacit v zásobnících.

Cena energií klesá

Tyto optimistické vyhlídky a rostoucí jistota, že se Evropa dovede bez plynu z Ruska obejít, vedou k poklesu jeho ceny na trzích. Už od začátku března se cena plynu drží pod částkou 50 euro za MWh, sedmkrát méně než v září. Podobně klesá také cena elektřiny. Pokles cen energií na trzích se brzy projeví také v cenách pro zákazníky. Je však nutné si uvědomit, že obchodníci nakupují zásoby energií postupně, a hlavně do zásoby. Plně

JOZEF SÍKELA,
ministr průmyslu a obchodu

propřání cen na trzích do cen pro zákazníky tedy bude mít mírné zpoždění. My však děláme vše pro to, aby k tomu opravdu došlo co nejdříve.

To, že jsme uplynulou zimu bez dodávek plynu z Ruska zvládli, neznamená, že máme vyhráno. Česká republika bývala skoro stoprocentně závislá na dodávkách plynu z Ruska a nahrazování tak obrovského množství dodávek plynu je složitý proces. Proto musíme nadále přistupovat ke spotřebě plynu zodpovědně. Pokud si před příští zimou chceme vytvořit dostatečné zásoby plynu, je nutné, aby jeho spotřeba letos zůstala podobná jako loni.

Zatím se to daří – během ledna a února jsme oproti loňskému, již tak dost úspornému roku, snížili spotřebu o 13 procent. Já vám proto za každý ušetřený kubík upřímně děkuji.

”

Kromě snížení spotřeby plynu tedy v tom, že jsme zvládli zimu i bez ruského plynu, sehrála roli i vládní opatření a naše schopnost nahradit plyn z Ruska dodávkami z alternativních zdrojů.

“

ROZHOVOR S VLADIMÍREM BALAŠEM: PO 30 LETECH PLANÝCH DISKUSÍ DŮSTOJNÉ PLATY PRO UČITELE

Peníze až na prvním místě, dalo by se říci k aktuálním debatám týkajícím se školství. I proto se náš rozhovor s ministrem školství Vladimírem Balašem tentokrát točil hlavně kolem nich.

Naše vláda navrhla učitelům 130 procent průměrné mzdy. Proč nakonec na tuto garanci nedosáhnou i jiní pedagogičtí pracovníci?

Protože na to, abychom jim takovou mzdu garantovali zákonem, teď prostě nemáme. Přestože dobře vím, že kvalitní vzdělávání vyžaduje spoluúčast dalších pedagogických pracovníků, mezi které patří speciální pedagogové, školní psychologové, vychovatelé nebo asistenti pedagoga, jsou to právě učitelé, na nichž leží největší břímě odpovědnosti. Zákonnou garanci platů ve výši 130 % průměrné mzdy považuji za zcela zásadní krok, který by měl pomoci nastartovat potřebnou modernizaci našeho základního a středního školství. Zvýšení platů učitelů by mělo pomoci přesvědčit mladé a nadějně absolventy učitelských oborů a působit jako další významný motivační prvek. Jsem rád, že se po téměř třiceti letech planých diskusí podařilo dohodnout na politické úrovni důstojnou odměnu za práci učitelů. Věřím, že změna, která bude počátkem dubna projednávána ve třetím čtení v Poslanecké sněmovně, projde a garance důstojné odměny učitelů přispěje i ke zvýšení prestiže učitelského povolání.

To ovšem neznamená, že na ostatní pracovníky ve školství zapomeneme, dobře si uvědomujeme význam jejich práce pro úspěšně fungující vzdělávací systém a budeme hledat možnosti, jak jejich práci lépe ocenit. Nezapomínáme ani na nepedagogické pracovníky, už minulý rok, kdy nám to státní rozpočet umožnil, jsme jim na platech přidali 10 %, a o další navyšování se jako ministr školství budu v příštích měsících a letech určitě zasazovat. Na druhou stranu je třeba si uvědomit ekonomickou realitu. Pokud se schodky státního rozpočtu něco v co nejkratším čase neuděláme, můžeme brzy narazit na dluhovou brzdu. To by představovalo obrovské problémy i pro další rozvoj vzdělávacího systému. Proto musíme v současné době dělat těžká rozhodnutí a jedním z nich je právě zákonná garance zvýšení

”

Zákonnou garanci platů ve výši 130 % průměrné mzdy považuji za zcela zásadní krok, který by měl pomoci nastartovat potřebnou modernizaci našeho základního a středního školství.

“

VLADIMÍR BALAŠ,
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

platů zatím pouze pro učitele. Bez ohledu na nelehkou ekonomickou situaci považují toto rozhodnutí naší vlády za úspěch a krok správným směrem.

I vysoké školy si stěžují na nedůstojné platy svých pedagogů, zejména na humanitních oborech, chystají dokonce protestní akce. Co s jejich odměnami dělá – a může dělat – ministerstvo?

Institucionálně podfinancované vysoké školství je bohužel další věc, kterou jsme zdědili po minulých vládách. Situaci navíc umocnila inflace a vysoké ceny energií. S reprezentacemi vysokých škol jsme na toto téma měli už několik společných jednání. Kromě toho, že budeme muset rychle peníze přidat, zřídili jsme zároveň společnou pracovní skupinu, ve které si nejdříve musíme ujasnit všechna výchozí data. Vysoké školy, které jsou ve svém odměňování zcela nezávislémi institucemi, nám dodají podklady, které odborníci na ministerstvu školství musí důkladně zanalyzovat a najít takové řešení, které vyučujícím na vysokých školách zajistí důstojnou mzdu za jejich důležitou práci. Jsou to totiž lidé, kteří nejen že vzdělávají naše budoucí generace, ale především na nich stojí česká věda a tím i prestiž naší země v zahraničí.

”

Pokud se schodky státního rozpočtu něco v co nejkratším čase neuděláme, můžeme brzy narazit na dluhovou brzdu. To by představovalo obrovské problémy i pro další rozvoj vzdělávacího systému.

“

Podíl financování vysokých škol na rozpočtu MŠMT stagnuje a relativně stále klesá, a to i přesto, že je v letošním rozpočtu vysokým školám přidáno bezmála 16 miliard korun oproti roku předchozímu. V současné době se pohybuje někde na úrovni 14 % rozpočtu, musíme proto tuto sestupnou trajektorii zastavit, aby se podíl financování škol dostal na zhruba 18 %. Proto, abychom se na toto číslo dostali, měl by být rozpočet vysokých škol navýšen pro příští rok zhruba o 10 miliard korun. Ministerstvo školství při přípravě rozpočtu počítá s požadavkem navýšení o 10,8 miliard korun.

V tisku se objevilo téma rušení devátého ročníku základních škol. Je to realistický návrh a případně za jakých okolností?

Diskuse o zrušení devátého ročníku jsou jistě legitimní, ale nelze to udělat bez diskuse s odbornou veřejností a bez důkladné analýzy toho, jaké by byly přínosy a náklady takové změny. Shodneme-li se na tom, že je taková změna prospěšná, bude nutné to vysvětlit i laické veřejnosti. Diskusi o tomto tématu se nebráním, dokonce jsem přišel s návrhem na zřízení pracovní skupinu, která porovná zahraniční vzdělávací systémy. V této chvíli se nedomnívám, že zkrácení druhého stupně základních škol je realistický úkol na toto volební období. V návrhu na zrušení devátého ročníku ale nejde primárně o zkrácení povinné školní docházky, ale právě naopak o její prodloužení o dva roky pro ty, kteří nebudou studovat na střední škole nebo v odborné přípravě. Proto je důležité zabývat se mimo jiné i tím, jak provázat prvních osm let s těmi dalšími, prodiskutovat řádně to, co by mělo být obsahem vzdělávání, zjistit, jaké kapacity a kde by takový krok vyžadoval a řadu dalších neméně důležitých detailů.

Z Programové komise Lidská práva a rovné šance

V komisi se intenzivně zabýváme otázkou rovného zastoupení žen a mužů ve STAN. Tématu, které rezonovalo ve sněmovních volbách a bude rezonovat i v těch budoucích. Ve STANu na tom se zastoupením žen nejsme špatně. Máme 33 % žen v Poslanecké sněmovně, v komunálních volbách jsme měli 34 % žen na kandidátkách. I tak však máme na čem pracovat. Co můžeme jako STAN dělat? Připravili jsme návrh Plánu podpory žen ve STAN, který navrhuje celou řadu postupů usnadňujících participaci na politickém životě – ať už jde o vyšší zohledňování možností tzv. pečujících osob, vzdělávání členské základny a další.

Plán chceme diskutovat se všemi členy a členkami, kteří ho chtějí připomínkovat. Pozvánky k diskusi vám přijdou prostřednictvím Vašich krajských tajemníků a tajemnic. Pokud by Vás náš materiál zajímal už nyní, budeme rádi za jakoukoliv zpětnou vazbu. Napište nám najitka.cerna73@gmail.com nebo friedel.tomas@gmail.com. Děkuje za Váš zájem!

Za Programovou komisi pro Lidská práva a rovné šance

Jitka Černá a Tomáš Friedel

KOMUNITNÍ ENERGETIKA A OZE

Představme si svět, ve kterém je běžné, že domy mají na sobě solární panely, u obce stojí větrné nebo solární elektrárny a veškerá energie, která je z těchto zdrojů získána, je sdílána mezi členy jednoho společenství. Převést tuto představu v realitu se momentálně snaží Ministerstvo průmyslu a obchodu pod vedením Jozefa Síkely, které pracuje na novele energetického zákona.

Novela energetického zákona by měla napravit současný stav, kdy není možné energii z obnovitelných zdrojů sdílet s ostatními, ale lze ji pouze okamžitě spotřebovat, uložit do baterií, nebo odprodat do sítě. Současné způsoby se ukázaly být nedostatečné požadavkům moderního světa. Proto ministerstvo pracuje na vytvoření takového prostředí, ve kterém bude možné energii sdílet, a tak využívat systému komunitní energetiky. Námi chystaná novela umožní, aby bylo možné zakládat tzv. energetická společenství (právnícké osoby), jejichž členové budou moci mezi sebou sdílet energii, kterou vyrobí ve společných výrobnách. Zároveň budou mít tato společenství patřičné nástroje pro nákup a využití obnovitelné energie, a tak budou moci společně nakupovat energii, a tím snížit její cenu. Tedy, nejen že budou členové společenství přispívat k udržitelnosti životního prostředí, ale také budou moci snížit své náklady na energie.

Členy energetických společenství se budou moci stát například domácnosti, obce, školy, úřady, sdružení vlastníků jednotek (SVJ) nebo celé malé podniky. Jejich cílem nebude vytvářet zisk, ale poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům, nebo územím, kde provozují svou činnost. V případech, kdy se veškerá odběrová místa budou nacházet v jedné budově, nebude samozřejmě třeba energetická společenství zakládat. Bude stačit SVJ nebo bytové družstvo. Ostatně sdílení pro bytové domy je legislativně technicky možné již od 1.1.2023.

Připravovaná novela taktéž počítá s možností sdílení v rámci více odběrných míst jedné fyzické osoby bez nutnosti založení energetického společenství. V podstatě to znamená, že pokud vlastníte chatu na venkově s FVE panely, tak si budete moci sdílet vyrobenou energii do svého bytu ve městě v době, kdy trávíte svůj čas právě ve městě.

Energetická společenství budou ze zákona smět energii vyrábět, spotřebovávat a sdílet, nikoli prodávat. Právě možnost sdí-

ŠTĚPÁN HOFMAN,

vedoucí Kabinetu ministra průmyslu a obchodu

”

Využívání systému výroby energií z obnovitelných zdrojů a její sdílení mezi občany, obcemi, nebo členy jedné komunity bude zásadním milníkem pro občany ČR i pro českou energetiku jako takovou.

“

lení energie mezi několika odběrnými místy zaručí efektivní využívání energie získané z obnovitelných zdrojů a už nebude nutné posílat její přebytky zpět do sítě.

Využívání systému výroby energií z obnovitelných zdrojů a její sdílení mezi občany, obcemi, nebo členy jedné komunity bude zásadním milníkem pro občany České republiky i pro českou energetiku jako takovou. Z toho důvodu se Ministerstvo průmyslu a obchodu snaží novelu prosadit v nejbližším možném termínu.

RADIM SRŠEŇ: DĚLÁME KONKRÉTNÍ KROKY PRO DOSTUPNĚJŠÍ BYDLENÍ

Dostupnost bydlení je čím dál palčivějším problémem a jako téma ho politici v poslední době zvedají v každé volební kampani. Starostové a nezávislí si nedávným rozhodnutím předsednictva určili dostupné bydlení jako jednu z pěti priorit na toto volební období. Nejen proto, že jde o závažný celospolečenský problém, který tíživě doléhá hlavně na mladší generace, ale také proto, že se bytostně dotýká obcí. Rád bych vám tedy přiblížil konkrétní kroky, které v tomto ohledu děláme na Ministerstvu pro místní rozvoj.

Program “Nájemní bydlení” cílí hlavně na samosprávy

Státní fond podpory investic (SFPI) vyhlásí v dubnu program Nájemní bydlení, do jeho podpory půjde 800 milionů korun. Program podpoří vznik nájemních bytů pro lidi, kteří nevlastní nemovitost k bydlení. Podpora se bude skládat ze dvou částí: dotace do maximální výše 25 procent a výhodného úvěru. Celkem může dosáhnout až 90 procent nákladů. Žádat mohou například obce, jimi zřizované organizace, charitativní organizace, církve a další právnické osoby. SFPI bude dbát o to, aby státní podporu získaly především samosprávy. I v případech, kdy s projektem uspěje soukromý investor, bude obec mít možnost určit nájemce u nejméně čtvrtiny bytových jednotek. SFPI chystá také další program dostupných nájemních bytů, o kterém MMR zatím jedná s Evropskou komisí. Výstavbu nového bydlení chce resort podpořit také z Národního plánu obnovy, kde pro tento účel požaduje zhruba 8 miliard korun. Tyto peníze plánujeme navázat na prostředky z Evropské investiční banky a soukromé zdroje. Tím bychom do systému mohli dostat dalších několik desítek miliard.

Kromě peněz na samotnou výstavbu bytů chceme obcím poskytnout až 1,6 miliardy korun na přípravu projektů a investic do bydlení. Ta je náročná nejen finančně, ale i z hlediska odborných znalostí. Připravujeme proto také regionální poradenská centra a kompetenční oddělení, která budou obcím radit třeba jak územně plánovat výstavbu, jak nastavit bytovou politiku, nájemné a jaké vybrat financování.

Pracujeme na zákoně o podpoře bydlení

Připravuje se rovněž Zákon o podpoře v bydlení. Obcím nabídne soubor volitelných nástrojů, které umožní řešit situaci obyvatel v souladu s jejich potřebami. Podpoří různé formy poradenství v kontaktních místech, bydlení v soukromém sektoru za využití garancí pro majitele bytu i motivaci obcí rozvíjet obecní bytový fond. Zákon cílí nejen na lidi v bytové nouzi (např. samoživitelky s dětmi v azylových domech či ubytovnách nebo seniory žijící v nevyhovujících bytech), ale také na ty, které ohrožují rostoucí ceny nebo energetická krize a mohli by se v bytové nouzi brzy sami ocitnout.

Zákon v současné době intenzivně projednáváme s ostatními resorty a externími partnery, přičemž finalizujeme analýzy pro proces RIA. Návrh zákona předložíme do meziresortního připomínkového řízení během první poloviny roku 2023 a do konce roku očekáváme, že návrh posoudí vláda.

Dále je možné čerpat finance na sociální bydlení z integrovaného regionálního operačního programu IROP, průběžně výzvy jsou otevřeny od podzimu 2022, aktuálně je vyčerpáno přibližně 15 % alokace. Těšíme se na vaše projekty.

Hlavním poselstvím je, že je třeba připravovat projekty. Zdroje na výstavbu bydlení budou, avšak je třeba, abychom žili heslem: Kdo je připraven, není překvapen! Spolu s Tomášem Pavlou, tajemníkem, jsme vám všem k dispozici k dotazům, připomínkám i konzultacím.

VÍT RAKUŠAN: K ZÁCHRANĚ POŠTY JE POTŘEBA POLITICKÁ ODVAHA

Proměna České pošty s sebou nese i bolavé věci. A do toho se populistům předchozích vlád samozřejmě nechtělo, říká v rozhovoru ministr vnitra a předseda STAN Vít Rakušan.

Česká pošta ohlásila zavírání poboček a propouštění. Co se to kolem státního podniku děje?

Po letech stagnace a nezájmu ze strany vládnoucích politiků bojuje o přežití. A já chci rovnou říct, že dělám všechno pro to, aby ten boj zvládla. Považuji Českou poštu, i navzdory všem oprávněným i neoprávněným výhradám vůči ní, za instituci, která je i v těch nejdolejších koutech naší země dotekem lidí ze státem. A má to tak zůstat, dokonce bych ten „dotek“ rád posílil.

Jak je možné, že se státní podnik dostal do takových potíží?

Svět se proměňoval a Česká pošta na to roky nereagovala. Ne že by nechtěla, myslím, že management Pošty dobře věděl, co je potřeba dělat, a už několik let měl připravený projekt transformace Pošty. Projekt, který reagoval na to, že se mění trh s balíkovými zásilkami, že ubývá zásilek listovních a že postupující digitalizace přináší úplně jiný způsob komunikace mezi občany a státem nebo mezi institucemi. Jenže proměna České pošty s sebou nese i bolavé věci – jako je právě redukce drahých poboček a propouštění lidí. A do toho se populistům předchozích vlád samozřejmě nechtělo.

Jak si tedy proměnu České pošty představujete Vy – a kdy k ní má dojít?

Začnu odpovědí na druhou otázku: rychle. Transformační projekt schválila vláda a my ho spouštíme ve spolupráci s novým ředitelem a dozorčí radou, kterou jsem po svém nástupu obměnil a zásadně profesionalizoval. Příští rok už bude Pošta fungovat jinak: bude rozdělena na dvě části, z nichž jedna bude plnit zadání, které dostane od státu – tedy zajistí základní poštovní služby, výplatu důchodů a tak dále. A stát jí za to bude včas a dostatečně platit. A druhá bude nabízet komerční služby v konkurenčním prostředí a na svůj provoz si vydělá. Takhle to funguje třeba v Rakousku a tamější pošta tam generuje zisky. Nevidím důvod, proč by to nešlo i u nás.

Redukce poboček je něco, co se dotkne spousty lidí. Jste připraven na odpor?

Předně chci říct, že se nebude rušit pošta tam, kde je v obci jediná. Žádná malá obec nebo město nepřijdou o svou poštu. Redukce proběhne ve větších městech, kde je poboček více.

”

Žádná malá obec nebo město nepřijdou o svou poštu. Redukce proběhne ve větších městech, kde je poboček více.

“

Vít Rakušan na návštěvě České pošty v Pardubicích.

Management pošty ode mě dostal pokyn, aby se starosty a primátory měst, kde se pobočky budou rušit, komunikovali. Chci, aby to všechno probíhalo s účastí samospráv, aby do toho procesu mohly promlouvat. Na druhou stranu je třeba chápat, že výběr rušených poboček je odborná záležitost, kterou dozoruje a schvaluje Český telekomunikační úřad tak, aby byly nadále zachovány zákonem požadované parametry na poskytování poštovních služeb.

A já jsem připraven lidem vysvětlit, že máme dvě možnosti: štíhlejší poštu, což bude znamenat, že to k nejbližší pobočce mohou mít o něco dál než dosud. Anebo žádnou poštu. Stát totiž nemůže donekonečna dotovat obrovský moloch se spoustou budov, které je potřeba vytápět, udržovat a tak dále. Pro mě je ta volba jasná a věřím, že rozumní lidé to pochopí.

VIKTOR VOJTKO: CHCEME FÉROVÉ DŮCHODY I PRO DNEŠNÍ MLADÉ

Aktuálně všichni vyhlížejí důchodovou reformu, která by měla být vládou představena během dubna letošního roku. V hnutí STAN téma aktivně řešíme a hledáme cesty, jak důchodový systém finančně stabilizovat.

Změny v důchodech se měly původně týkat především budoucích dopadů demografických změn souvisejících se stárnutím populace, prodlužováním věku dožití a přechodu silných generací do důchodového věku. Nicméně jsme v situaci vysoké inflace, s ní spojené rychlé valorizace důchodů a pomalejšího růstu mezd v ekonomice, což vede k velkému deficitu důchodového systému už nyní.

Z těchto důvodů potřebujeme poměrně rychle opatření v oblasti důchodů, která řeší nejen dlouhodobou reformu, ale i krátkodobou finanční stabilizaci důchodového systému. V hnutí STAN k tomu od začátku přistupujeme aktivně, a právě na tyto dva cíle se zaměřujeme. Nečekáme jen na MPSV, ale využíváme vlastní analytické kapacity, abychom dokázali posoudit očekávané dopady různých opatření a naše pozice vzhledem k důchodům byla podložena fakty a propočty.

Co nám z toho tedy vychází? Vzhledem ke stále probíhajícímu vyjednávání s koaličními partnery nelze prozradit úplné detaily, ale alespoň pár základních věcí a kontext uvést lze.

Musíme systém finančně stabilizovat

Již jsem zmínil, že krátkodobě musíme důchodový systém finančně stabilizovat. To nás bohužel donutilo přijmout velmi nepopulární opatření spočívající v jednorázovém snížení letošní mimořádné valorizace. Zároveň jsme chtěli, aby nově nastavené zvýšení důchodu pokrylo lépe dopady inflace na nízkopříjmové důchodce a celkově je neohrozilo. Proto tato valorizace obsahuje fixní i proporční složku. Fixní složka pomáhá právě důchodcům s nižšími příjmy, protože lépe pokryje nárůst výdajů domácnosti způsobený inflací. A celkově není nutné na tuto mimořádnou valorizaci vydat tolik peněz ze státního rozpočtu, jako by tomu bylo bez provedené korekce. To celkovou stabilizaci do příštích let o dost usnadňuje. Jen pro představu, letos si totiž na každý šestý důchod půjčujeme.

”

Pro nás jako STAN je jednoznačně podstatné, aby výsledná důchodová reforma byla realistická a zajistila férové a předvídatelné důchody těm, kteří pracovali, a ocenila ty, kteří vychovali děti.

“

VIKTOR VOJTKO,
poslanec

Pro kontext je ještě vhodné dodat, že od letošního roku se k důchodu přidává především ženám tzv. výchovné 500 Kč za dítě. Což vzhledem k tomu, že ženy typicky mají nižší důchody než muži, vytváří další rezervu z pohledu nízkopříjmových domácností důchodců.

Úprava dlouhodobého systému valorizací

Zkušenost, kterou máme s tímto poměrně nezvyklým prudkým nárůstem inflace, který se snad nebude opakovat, samozřejmě vyžaduje i úpravy dlouhodobého systému valorizací, který na podobnou situaci nebyl připraven. Proto usilujeme také o změnu výpočtu mimořádných valorizací do budoucna, aby prudké nárůsty cen byly dostatečně kompenzovány, nicméně ne tak drastickým způsobem pro státní rozpočet aktuálního roku. Řádné valorizace k 1. lednu každého roku by tím nicméně neměly být zasaženy.

Důchodový systém: udržitelný, srozumitelný a předvídatelný

A nyní k těm dlouhodobým opatřením. V souvislosti se stárnutím populace pro generaci současných čtyřicátníků a mladších potřebujeme důchodový systém, který bude udržitelný, srozumitelný a předvídatelný. Pro jakékoliv úvahy je klíčový limit poměru mezi ekonomicky aktivními obyvateli a důchodci, který během příštích třiceti let pravděpodobně klesne ze současných cca 3 ku 1 na 1,5 ku 1. Pokud bychom nic neudělali, deficit důchodového systému se předpokládá na úrovni až 5 % HDP, což je v současném vyjádření přes 300 miliard korun ročně. Proto bude muset být stávající dominantní průběžný systém zřejmě o něco více solidární. A vyšší životní úroveň v důchodu by tak měla být dosahována pomocí dobrovolného individuálního spoření či investování.

V jedné části důchodové reformy proto usilujeme o parametrické změny v průběžném důchodovém systému, které by vedly k jeho nižšímu deficitu. Nejlogičtější nám přijde změnit více parametrů, aby dopady každé jednotlivé změny nebyly příliš negativní - tj. promýšlíme pravidla pro věk odchodu do důchodu, změny v náhradovém poměru mezi mzdami a důchody, ale například i řešení rozdílů mezi důchody mužů a žen nebo motivaci k tomu pracovat dobrovolně déle či mít více dětí. I tak ale bude zcela určitě nutně důchodový systém v budoucnu dofinancovat z jiných daní.

Vedle toho se ale musí významně změnit i systém dobrovolného spoření a investování na důchod, který v současnost nefunguje příliš efektivně. Chceme, aby spoření na důchod přinášelo dlouhodobě větší výnosy při nižších nákladech. Zároveň chceme motivovat k začátku spoření na důchod v co nejnižším věku a ve vhodné výši a riziku vzhledem ke mzdě i věku. V tomto smyslu by se proto měly změnit i státní podpory a nastavení tohoto pilíře. Bonusem by měly být prostředky, které mohou penzijní fondy využívat pro investice do české ekonomiky.

Zcela specifickou částí důchodové reformy také musí být důchody OSVČ. Z analýz vyplývá, že nejsou nastaveny dobře. Dlouhodobě proto chceme nastavit výši jejich odvodů tak, aby se jejich příspěvek v průběžném systému více přiblížil zaměstnancům, i nadále ovšem budou jejich odvody zvýhodněné. Nechceme také odrazovat od podnikání, proto by například pro první tři roky měly zůstat odvody nižší.

Naším cílem je férová a funkční důchodová reforma

Nyní tedy jednáme o prosazení našeho pohledu na důchodovou reformu a nastavení jednotlivých změn tak, aby tvořily jeden logický a funkční celek, plnily naznačené cíle a měly vhodné načasování. Už jenom ze složitosti samotného problému vyplývá, že to není úkol úplně snadný. Navíc i média a naši občané mají o toto téma eminentní zájem, takže se v mediálním prostoru objevuje spousta spekulací, názorů a leckdy i nejasností. Pro nás jako STAN je jednoznačně podstatné, aby výsledná důchodová reforma byla realistická a zajistila férové a předvídatelné důchody těm, kteří pracovali, a ocenila ty, kteří vychovali děti. A aby se nad ní dosáhlo širší shody i s opozicí, aby se zase vše brzy neměnilo. To vše při dlouhodobé finanční udržitelnosti důchodového systému jako celku – průběžného i spořicího.

Více informací o důchodové reformě najdete na mém [blogu](#).

JAN BERKI: KROKY KE KVALITNÍMU A UDRŽITELNÉMU VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v gesci STANu prochází významnými změnami. Dívám se na ně zkušeností učitele, didaktika, bývalého zastupitele a poslance. S Vladimírem Balašem a Martinou Běťákovou spolupracuji jak ve Sněmovně, tak na odborné úrovni. Zároveň komunikuji s klíčovými hráči z různých asociací, kterým trpělivě vysvětluji, co je možné z politického hlediska prosadit, a hledám s nimi dobrý kompromis. Některé z úkolů i výzev, na kterých právě pracujeme, si zde představíme.

Vzdělávací obsah

Pozornost učitelů a učitelek, ale i mnoha rodičů, je nyní bezesporu upřena k revizi Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Co si vlastně pod tímto soulovím představít? Často se dočtete, že hlavním cílem je zredukovat učivo. Středobodem vzdělávacího obsahu ale není učivo či učební témata. RVP se snaží popsat kompetence, tj. znalosti, dovednosti a postoje, které chceme u dětí a mladých lidí rozvíjet. Cílem revize je proto zkusit se podívat na vzdělávací obsah trochu jiným pohledem. Co pomůže dětem žít kvalitní a aktivní život? Porozumění čemu jej kultivuje a umožní jim přizpůsobovat se stále rychleji se měnícímu světu? To jsou nelehké otázky, které jsou kladeny pestrému týmu odborníků. Odpovědi samotné ale ke změně stačit nebudou.

Musíme se poučit z chyb ze zavádění RVP před 20 lety a zajistit, aby se měli učitelé a učitelky o co opřít. Proto budou připraveny i modelové školní vzdělávací programy, metodiky, učební materiály a příklady ověřovacích aktivit.

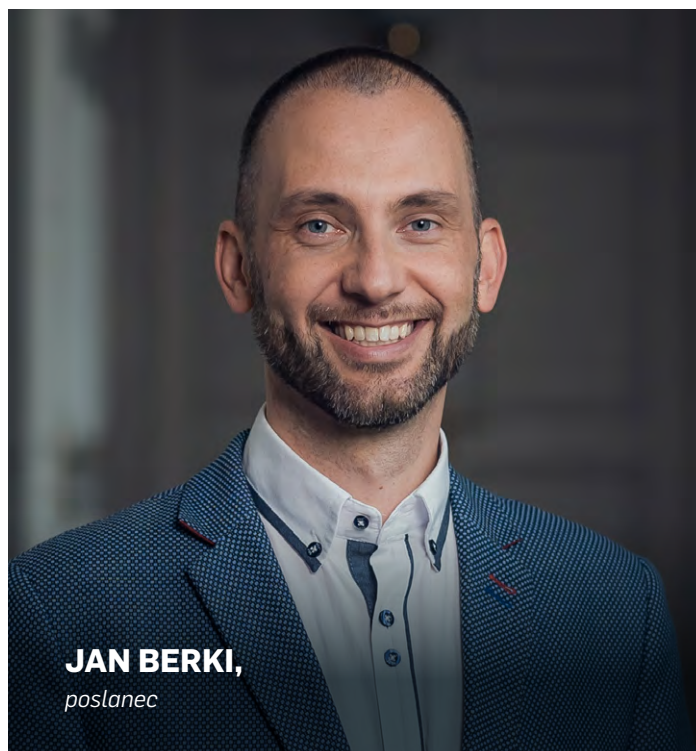
Vzdělavatelé

Bez lidí, navíc motivovaných, to nepůjde. Ministerstvo intenzivně komunikuje s fakultami připravujícími učitele a s neziskovými organizacemi s cílem proměnit podobu vzdělávání. K připomínkám byl v terénu poskytnut kompetenční profil absolventa a diskutuje se o podpoře oborových didaktik a kvalitě praxí. S tím souvisí ukotvení provázejícího učitele do zákona o pedagogických pracovnících. Vysíláme tím hned tři signály. Budoucím učitelům tím říkáme, že při získávání prvních zkušeností budou mít po boku zkušené průvodce, kteří jim dají prostor, podporu a také konstruktivní zpětnou vazbu. Inspiračním učitelkám a učitelům říkáme, že jsou důležití nejen pro žáky přímo, ale také v celkovém systému. Věříme, že to bude vzájemně obohacující.

Aby začínající pedagogové ve školách zůstali, jsou kritické první dva roky. Proto chceme, aby je do života konkrétní školy uvedl někdo otevřený a zkušený. Proto je i tato pozice ukotvena ve zmíněném zákoně.

Vyhledky mladých lidí

Usilovali jsme o to, aby byl od nového roku na MŠMT znovu zřízen odbor pro mládež. To se podařilo a nový odbor se tak může zaměřit i na témata, která nesouvisí jen se vzděláváním. Protože ačkoli kvalita vzdělávání mladé lidi pálí, stejně důležité pro ně je, v jakém světě budou žít. Když se necháme inspirovat

JAN BERKI,
poslanec

Evropskou strategií pro mládež, budeme otevírat témata jako je výchova k odpovědnému občanství, podpora k dobrovolnictví, mediální a finanční gramotnost, ale ve spolupráci s dalšími resorty se určitě dotkneme i duševního zdraví a well-beingu, možností pro mladé ve venkovských oblastech a dalších. Velmi důležité je do definování témat, hledání nástrojů a řešení zapojit právě mladé lidi.

Další kroky

Prostor pro tento článek nedovolí věnovat se všemu a podrobně. Tak příště třeba k dalším bodům novely zákona o pedagogických pracovnících, k financování škol a dalších zařízení, střednímu článku, jednotným přijímacím zkouškám, podobám maturity, struktuře a zaměření středních škol, prostupnosti systému, podpoře tzv. segregovaných škol. Na tom všem pracujeme v různé intenzitě a v různé fázi procesu. Není toho málo, chceme posunout vpřed mnoho oblastí. Držme si palce.

ZRYCHLILI JSME STAVEBNÍ ŘÍZENÍ A UBRÁNILI STAVEBNÍ ÚŘADY

Zrychlení a zjednodušení stavebního řízení. Ale bez toho, že by došlo k rušení stavebních úřadů. Tak lze shrnout cíl, který jsme si jako Starostové a nezávislí ve vztahu ke stavebnímu zákonu definovali. Zatímco na tom prvním jsme se shodli v podstatě s celým zbytkem politické scény, to druhé jsme si museli tvrdě vybojovat. Připomeňme si, jak se „psal“ příběh stavebního zákona.

Příběh začal už v minulém volebním období, kdy jsme – podobně jako většina tehdejší opozice – nesouhlasili se záměrem centralizovat stavební řízení, zřídit nejvyšší stavební úřad a radikálně zredukovat síť stavebních úřadů. Po volbách však část koalice změnila názor: v návrhu zákona se objevil záměr zrušit významnou část stavebních úřadů a dát jim formu detašovaného pracoviště. „S tím jsme nemohli souhlasit. Obávali jsme se snížené dostupnosti stavebních úřadů. A také toho, že řídnější síť úřadů znamená horší znalost místních poměrů ze strany pracovníků úřadů, sníženou schopnost kontroly, a tedy vyšší riziko černých staveb. Navíc hrozil odchod části zkušených úředníků a úřednic, pokud by byl jejich úřad zrušen,“ vysvětluje Eliška Olšáková, místopředsdkyně sněmovního Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Pustili jsme se tedy na úrovni vládní koalice do vysvětlování, vyjednávání

Eliška Olšáková, poslankyně

a přesvědčování. „Nesmírně nám v tom pomohl tlak zdola, od starostů a dalších komunálních a krajských politiků i senátorů, a to nejen ze STAN, a práce našich legislativních analytiků,“ říká první místopředseda STAN Lukáš Vlček, který si koordinaci našich aktivit kolem „stavebáku“ vzal na starost. „Díky tomu se nám podařilo přesvědčit vládní partnery o tom, že rušení úřadů rozhodnutím shora, bez toho, že je stavební řízení plně digitalizované, není rozumný krok.“

Výsledkem je návrh, který zachovává kompletní síť stavebních úřadů a rozhodnutí, zda si stavební úřad ponechat, nechává plně v pravomoci každé samosprávy. Hlavní cíl, tedy zkrátit dobu stavebního řízení na principu jednoho razítka, přitom zůstal zachován.

Velké zrychlení a zjednodušení v povolování staveb přinese zákon o jednotném environmentálním stanovisku (JES). To bude nahrazovat správné

úkony, které jsou nyní součástí devíti různých zákonů, a bude je slučovat do jednoho. „Místo toho, aby stavebník obcházel několik orgánů státní správy, které se vyjadřují k otázkám spojeným se životním prostředím, předloží žádost a odpovídající podklady jednomu orgánu. Ten obešle kolegy, kteří mu dají svoje vyjádření, a to se následně stane součástí konečného jednotného environmentálního stanoviska. Z několika razítek se tak stane jedno, které musí být vydáno do jasně stanovené doby,“ vysvětluje princip JES poslankyně Jana Krutáková, předsdkyně Výboru pro životní prostředí.

Stavební zákon je tak příkladem toho, jak chceme jako STAN v politice postupovat. „Hledat udržitelná řešení postavená na dohodě, na rozumném kompromisu. A nezapomínat na potřeby regionů a samospráv,“ shrnuje Lukáš Vlček.

Lukáš Vlček, poslanec
a 1. místopředseda hrnutí

Jana Krutáková, poslankyně

TŘI POHLEDY: NA DAŇ Z TICHÉHO VÍNA

Petr Gazdík: České vinařství jako tradice

Vinařství je jeden z oborů, ve kterém v posledních letech začala Česká republika nebývale vzkvétat. Posun, který se odehrál a který každý kdo má rád víno musel zaznamenat, je v oblasti kvality produkce naprosto nebývalý a zásadní. Čeští vinaři začali vyhrávat prestižní mezinárodní soutěže a kvalita i běžných vín, které najdeme v regálech supermarketů se s „Ostravským kahanem či Hodonínským sluncem“ z éry konce komunistické totality nedá srovnat. Přírodní podmínky neumožňují vyrovnat se některým jižněji položeným zemím. Výsledek tedy musí zařídít lidská práce, um a kvalitní technologie. Vinařství se stalo oborem s vyšší přidanou hodnotou. Jestli nechceme, aby nás převládala levná vína z dovozu, jestli nebereme vinařství jako „pouhou“ průmyslovou výrobu, ale součást kultury, folklóru a umění naší země – nezavádějme spotřební daň na víno. Malý přínos pro státní rozpočet nevyvážá to, o co přijdeme.

Hana Naiclerová: Máme rádi víno

Víno je alkohol jako každý jiný. Je na něm možné si vypěstovat silnou závislost, která v důsledku může vést k likvidaci rodin i zdraví lidí. Stačí si představit kolik některých lidí dokážou vypít například krabicového vína. Je důležité, aby zákony, které se týkají spotřební daně, byly rozumné a spravedlivé. Dělat v daňových sazbách spotřební daně rozdíly podle toho, jestli víno má bublinky nebo ne, však rozumné není. Když jsme slíbili, že před zvyšováním daní upřednostníme rušení nedůvodných daňových výjimek, mysleli jsme to vážně. Že se to dotkne vinařů? Každé rušení daňových výjimek se někoho dotkne. Nicméně většina vína, které se v ČR konzumuje, pochází z dovozu, takže se to bude týkat jen malé skupiny našich občanů. Ale současně jsem pro to, aby existovala nějaká forma daňové úlevy pro malé vinaře, aby se mohli udržet na trhu a aby se mohli dále rozvíjet.

Martin Hájek: Tiché víno a hluk kolem jeho zdanění

Jak jinak zahájit tento text, než rčením „nalijme si čistého vína“. A nejlépe toho tichého. Tiché víno je nejběžnější kategorií vín, je nešumivé, může mít libovolnou barvu, ale především má nulovou sazbu spotřební daně. Tato výjimka je výhodou pro české vinaře, aby byli konkurenceschopní vůči vínům ze zahraničí. I z toho důvodu jsem měl tendenci zvolat hlasitě „NE“, když jsem slyšel návrh, aby tiché víno bylo zdaněné stejně, jako to šumivé – 23,40 Kč/l. Jako poslanec z Jihomoravského kraje mám k vinařům silný vztah, proto mě tato změna nenadchla. Začal jsem se tématu více věnovat, sbíral informace a diskutoval s kolegy. Tato daň by do rozpočtu přinesla nemalé peníze, zároveň by navázala na snahu státu snížit společenské dopady vysoké konzumace alkoholu v ČR. Vhodné nastavení spotřební daně z alkoholu je v Česku dlouhodobým problémem. Co ale výše zmíněná konkurenceschopnost? Obávám se, že ta by mohla být ohrožena. Proto chci uspořádat kulatý stůl, abychom mohli problém do detailu rozebrat a najít cestu, jak zdanit a vinařům pomoci jinak. Pokud ale bude návrh na zdanění tichého vína pouze v této podobě, budu proti.

ROMAN BĚLOR: ZAVEDENÍM KORESPONDENČNÍ VOLBY SPLATÍME DLUH NAŠIM KRAJANŮM

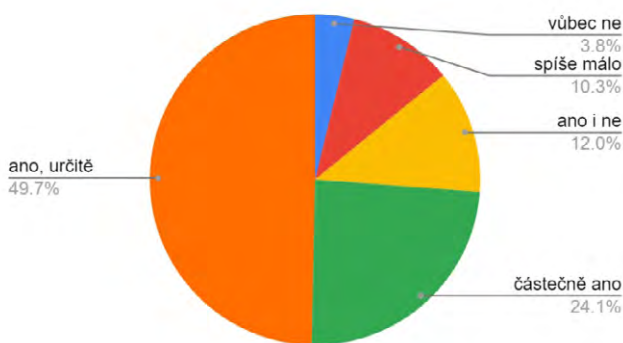
Na program schůze pléna Poslanecké sněmovny se dostal senátní návrh na zavedení korespondenční volby, čímž se opět rozvířily debaty o tomto institutu. Češi po celém světě, kteří léta volají po možnosti volit distančně, cítí, že tentokrát jsme opravdu blízko.

Kromě mého osobního přesvědčení o prospěšnosti zavedení korespondenční volby mám i další motivaci zasazovat se o tuto změnu. Vyplývá z mé pozice předsedy Podvýboru pro styky s kraji, kterou ve Sněmovně zastávám. Od mého zvolení do této funkce jsem v kontaktu s krajskými spolky i s běžnými Čechy žijícími v zahraničí, a je mým úkolem prosazovat splnění jejich přání, tedy mít možnost ovlivňovat politické dění v jejich vlasti. Díky nedávnému výzkumu provedeném na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy můžeme pracovat s tvrdými daty a nejednat pouze na základě dojmů a emocí.

Ze statistického šetření (940 respondentů z 55 zemí světa) jednoznačně vyplývá velký zájem našich krajanů o politické dění v ČR, kde jen necelá 4 % respondentů uvedla, že se o politické

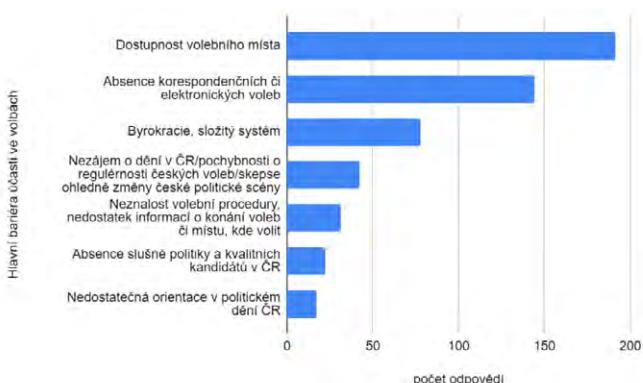
Zájem o politický život v Česku,

zdroj: dotazníkové šetření „Čeští krajané 2021“.

Hlavní překážka účasti ve volbách,

zdroj: dotazníkové šetření „Čeští krajané 2021“.

dění v ČR nezajímá. Protože naše občany v zahraničí často dělí od ambasády stovky až tisíce kilometrů či mil, je zavedení distanční volby jediným praktickým řešením, jak překonat tuto překážku výkonu jejich přirozeného a ústavou garantovaného práva účastnit se voleb.

První konkrétní podněty k zavedení korespondenční volby vzešly ze Senátu, a to už v roce 2000. Od té doby byly předkládány různé návrhy, tím posledním, který čeká na své projednání v Poslanecké sněmovně, je iniciativa Marka Hilšera a dalších senátorů. Jsem si vědom toho, že nás čekají četné debaty, dlouhý politický boj, doladování technických detailů a trpělivá diskuse o úskalích, která jsou se zavedením korespondenční volby spojována. Jsem však přesvědčen, že tento boj stojí za to. Naši krajané si to nejen zaslouží, ale mají na to nezadatelné právo. Vážím si toho, že zavedení korespondenční volby je prioritou této vlády a že to deklaruje především ministr vnitra Vít Rakušan, v jehož gesci volby jsou.

TOMÁŠ DUBSKÝ: KDE SE ZASTAVÍ CENY POTRAVIN?

Velké téma posledních měsíců je neustálý nárůst cen potravin na pultech našich obchodů. Proto je na místě otázka, zda se tento trend zastaví a jestli se ceny vrátí na hodnoty, na které jsme byli dlouhodobě zvyklí?

Populární mediální hrou některých našich politických kolegů je ukazovat, kdo za to může. Jednou jsou to zemědělci, podruhé potravináři a nejčastěji zlí obchodníci. Řada z nich také zná rychlá řešení, jako je zastropování cen základních potravin nebo zrušení DPH. Diskutuje se i o výši marží u jednotlivých komodit a dávají se doporučení k tomu, co je ještě únosné a co je již tzv. za hranou. Velice vítám vznik mezíresortní skupiny k vysokým cenám potravin. Ve skupině jsou zastoupeny MZE, MF, MPO, NERV a Úřad vlády. Hlavním očekáváním je rozklíčování celého dodavatelského řetězce a případné upozornění na nekalé nebo nevhodné praktiky. Dále už pak budou muset konat orgány k tomu určené s možnostmi, které jim umožňují naše zákony.

V rámci našeho poslaneckého klubu jsme uskutečnili kontrolní nákup, abychom si ověřili aktuální ceny zboží v našich prodejnách a v prodejnách u nejbližších sousedů. Vytipované zboží se zakoupilo v Čechách, na Slovensku a v Německu. Výsledkem zjištění bylo, že ceny jsou vzájemně srovnatelné. U většiny nákupů docházelo k výkyvům u některých položek, zřejmě v důsledku probíhajících obchodních akcí. Zajímavé bylo i porovnávání velkého výběru v jednotlivých komoditách, a tím složité porovnávání. Toto samozřejmě zavádí k myšlence, že čím levnější, tím méně kvalitní. Tímto směrem směřovala i naše otázka na ČAZV a byli jsme ujištěni, že v našich prodejnách nejsou nekvalitní potraviny. Snad alespoň částečně dobrou zprávou může být to, že se v současné době meziměsíčně navyšování cen téměř zastavilo a vykazovalo 0,5 procenta. Pro porovnání s předcházejícím měsícem to bylo procent 6. Navíc s přicházejícím jarem, a především létem bude docházet i ke snižování cen sezónních produktů, jako je ovoce a zelenina. U ostatních komodit bych však zlevňování neočekával. Osobně si myslím, že na nárůstu cen se projevuje celá řada faktorů: Vysoké náklady na energie, doprava, která zdražila v době rekordních cen pohonných hmot a na těchto cenách již zůstala, obalové materiály, zvyšující se mzdy atd. Všechny tyto položky se promítnou do výsledné ceny na pultech prodejen. Určitou roli může sehrát i nestabilita trhu a s tím spojené navyšování cen „pro jistotu“. A v neposlední řadě skutečnost, že ve všech částech

TOMÁŠ DUBSKÝ,
poslanec

”

Hlavním očekáváním je rozklíčování celého dodavatelského řetězce a případné upozornění na nekalé nebo nevhodné praktiky.

“

dodatelského řetězce dominují velké firmy, které si mohou dovolit svým způsobem určovat cenu. Zde se ukazuje, jak důležitá je podpora tzv. malých zemědělců, potravinářů a vlastně i obchodníků. Zároveň je důležitá snaha o maximální zkrácení celého dodavatelského řetězce.

Co říci na závěr? Řadu věcí můžeme ovlivnit přímo my – zákazníci. Důkladně vybírat, co nakupujeme a kde nakupujeme. Zamyslet se nad našimi dlouhodobými návyky. Maso zakoupené v akci a rok uskladněné doma v mrazáku je možná dražší než čerstvé od místního řezníka. A co my – poslanci? Určitě důkladně sledovat legislativu a patřičné zákony, ale také vyvíjet tlak na to, že některé věci se už prostě nedělají a nelze vše obsáhnout v zákonech.

Z Komory aneb jak žijeme ve Sněmovně

Petra Quittová:

„Jako starostka, poslankyně a předsedkyně meziparlamentní skupiny pro Vietnam jsem měla to štěstí oslavit s vietnamskými ženami MDŽ. A kdo by nevěděl, ony slaví tento den 2x do roka. Jednou dle našeho, a pak ještě v říjnu. Při tomto dni také popřejí všem narozeným ženám v tomto mezidobí.“

[Facebook](#)

Věra Kovářová:

„Po roce přicházejí vždy a pravidelně buď Vánoce nebo výstava Zemědělec. 😊 Obě tyto události mám ráda, proto se jich také účastním zcela pravidelně. 😊 Vánoce slavím doma v kruhu rodinném, výstavu Zemědělec pak v Lysé nad Labem. A jsem moc ráda, že tomu je tak i letos.“

[Facebook](#)

Eliška Olšáková:

„Dostali jsme se mezi světovou diplomatickou elitu! 🇨🇪 Česká republika předsedá Radě OSN pro lidská práva. Nejdůležitější orgán zřízený pro zajištění světové ochrany lidských práv složený ze 47 států od ledna vede Václav Báška.“

[Facebook](#)

Michaela Opltová:

„Obnovit masopust byl skvělý nápad!!! Stovky lidí, výborné jídlo, hudba a smích, veselo po celé obci. 💙 Všem děkuji. 😊“

[Facebook](#)

DAVID SMOLJAK: JAK (NE)BOJUJEME S DEZINFORMACEMI

„Šíření dezinformací je dnes jedním z největších rizik pro bezpečnost České republiky,“ varuje ve svých výročních zprávách opakovaně Bezpečnostní informační služba i její šéf Michal Koudelka. Podobná varování dnes slyší představitelé i dalších evropských vlád a ani oni je neslyší poprvé.

Rusko připravuje rozsáhlé dezinformační kampaně proti západním zemím už od dob Sovětského svazu. V posledních deseti letech však tuhle činnost zintenzivnilo a spojilo s vysoce účinnými psychologickými operacemi. Vznik digitálních technologií umožnil bleskový přenos, amplifikaci a prostřednictvím dat získaných ze sociálních sítí i účinné mikrocílení. Výsledkem je informační válka, která se snaží rozdělovat a radikalizovat společnost.

Datoví analytici a bezpečnostní experti se shodují, že ruská propaganda v zemích EU momentálně používá zejména následující narativy:

1. Bez ruského plynu Evropa umrzne a ekonomicky zkolabuje.
2. Sankce proti Putinovu režimu poškozují více EU než Rusko.
3. Evropské země pomáhají víc Ukrajincům než vlastním občanům.
4. Vlády v EU zavádějí zelené šílenství, cenzuru a diktaturu

Šíření téhle agendy se v Evropě většinou ujímají různé obskurní figury z okrajů politického spektra. V našem případě – a v násobně vyšší míře třeba v Maďarsku nebo na Slovensku – to ale bohužel neplatí jenom pro okraje, ale často i pro představitele široce etablovaných stran a hnutí.

A jak těmto hrozbám zatím čelíme? Určitě by nebylo fér tvrdit, že neděláme a nemáme vůbec nic. Máme vcelku kvalitní strategii a analýzy, máme Centrum boje proti hybridním hrozbám, Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB), na Ministerstvu vnitra loni vznikl Krizový informační tým (KRIT) a na Úřadu vlády Oddělení strategické komunikace. Několik měsíců jsme také měli vládního zmocněnce pro média a dezinformace Michala Klímu, který připravil Akční plán pro čelení dezinformacím. Odpůrci už ho stačili označit za „bolševickou cenzuru“ a „nástroj totality“, ostatně jako každou snahu čelit hybridním hrozbám. Strašení cenzurou bohužel přineslo své ovoce ve zrušení funkce vládního zmocněnce i celého plánu.

”

Vznik digitálních technologií umožnil bleskový přenos, amplifikaci a prostřednictvím dat získaných ze sociálních sítí i účinné mikrocílení. Výsledkem je informační válka...

“

DAVID SMOLJAK,

předseda Stálé komise pro sdělovací prostředky Senátu PČR

„Dospěli jsme k závěru, že žádný další akční plán nepotřebujeme, protože existuje Národní strategie pro čelení hybridnímu působení, kterou schválila už minulá vláda,“ řekl k tomu premiér Fiala. Problém je ale v tom, že tento dokument sice správně analyzuje současná rizika a hrozby, ale zároveň říká, že pro jejich řešení musíme vytvořit akční plán. Ten ovšem vláda bez náhrady zrušila...

Před dvěma roky jsme v Senátu zorganizovali veřejné slyšení o hybridních hrozbách. Vysoký představitel bezpečnostních složek na něm uzavřel své vystoupení slovy: „Hrozby dokážeme identifikovat, máme nástroje, které jim dokáží čelit, ale chybí politická vůle je použít.“

Upřímně řečeno, dnes by asi stěží mohl říct něco jiného.

ZBYNĚK LINHART: SOLÁRNÍ BARONI II A KLONY „ČAPÍCH HNÍZD”

Novela energetického zákona byla předložena proto, aby usnadnila povolovací procesy pro obnovitelné zdroje. Novela samotná je jistě nezbytná. To ukázalo i hlasování ve Sněmovně, kde ze 173 přítomných poslanců hlasovalo plných 173 poslanců pro. Což je až zarážející.

Když se něco nelíbí velkým hráčům (jako je např. ČEZ), zaznamenáváme kolem projednávání takových novel zákonů spoustu připomínek. Tady ale ticho po pěšině. Velcí hráči na tomto poli jsou s novelou spokojeni a žádné námitky nemají. Otázka je, jak to bude s těmi malými, s těmi, co jsou závislí na napojování právě od těchto velkých distributorů elektřiny. Teprve praxe tak ukáže, jak dobře je zákon napsán.

Problém jménem financování

Samozřejmě, vždy jde o peníze. Ten zákon samotný na něco reaguje a něco připravuje, ale mezitím už dávno, a v ještě daleko větší míře je to před námi, se veřejné peníze na tyto věci, tedy obnovitelné zdroje, rozdělují. Je to především Modernizační fond, ve kterém je a dále bude ohromné množství peněz. Zhruba před půldruhým rokem se odhadovalo, že v dalších 10 letech bude mít k rozdělení nějakých 150 až 200 mld. Kč. Dnes se ví, že to bude minimálně 500 mld. Kč. Peníze se už v dotacích rozdělují, pravidla a programy byly připravovány v průběhu posledních dvou let.

Solární baroni II: Opět vidíme, jak si soukromé osoby účelově zakládají s. r. o. a jak na ně získávají ve velkém dotace. V součtu desítky či spíše stovky milionů. Přestalo nás zajímat, kdo o ty peníze žádá, na co ty peníze žádá, kam ty peníze jdou, kde se kumulují, kolik ty peníze vydělají, jestli je to transparentní, jestli je to věcně opravdu všechno v pořádku atd.

Čapí hnízda: „Čapích hnízd“ samozřejmě v minulosti byla celá řada, stovky, možná tisíce. My tady ale vyrábíme Čapí hnízda znovu a ve velkém. U těch desítek, stovek s. r. o., co předkládají žádosti o dotace na výstavbu fotovoltaických elektráren, také nezkoumáme to, kdo za tím ve skutečnosti stojí. Další Čapí hnízda jsou tak před námi.

Veřejná podpora: My, co děláme na obcích, víme, jak i projekty, které jsou velmi specifické a jsou rozhodně ve veřejném zájmu, stát a státní instituce zahrnou do výpočtu tzv. veřejné podpory, takže pak jako obec nemůžeme čerpat finance na jiné užitečné a veřejně prospěšné projekty. U obcí zažíváme tento přístup státu a EU, ale u budování fotovoltaických či jiných elektráren se žádná veřejná podpora neřeší.

”

Jsem přesvědčen, že potřebujeme zrevidovat, za jakých podmínek, podle jakých práv a povinností, a komu konkrétně se tyto veřejné prostředky na obnovitelné zdroje energie rozdělují.

“

ZBYNĚK LINHART,
senátor

Poslední věc, kterou chci zmínit, je míra podpory, když se rozlišuje malý, střední a velký podnikatel. Velký podnikatel má mít menší procento podpory a malý podnikatel procento větší. Co to ale znamená ve vztahu k s.r.o., u kterých nevíme, kdo za nimi ve skutečnosti stojí? Obce pak původně byly dokonce zařazovány mezi podnikatele velké se sníženou mírou podpory. Dávalo by to logiku v tomto kontextu?

Jsem přesvědčen, že potřebujeme zrevidovat, za jakých podmínek, podle jakých práv a povinností a komu konkrétně se tyto veřejné prostředky na obnovitelné zdroje energie rozdělují. Zjistit, za jakých pravidel a v jakém pořadí budou připojovány k síti. Přednostně a masivně by to měly být veřejné subjekty, aby se připojování k distribuční soustavě nestalo opět předmětem manipulace a kšeftování.

[→ Celý text najdete na webu](#)

PETR ŠTĚPÁNEK: BŘEZEN V SENÁTU I REGIONU

Rozdělování hlasů v komunálních volbách je už delší dobu jedním z mých klíčových témat, ale obecně také terčem kritiky, a to především té odborné. Volební systém užívaný pro volby do zastupitelstev měst a obcí je podle politologů a sociologů nejkomplicovanější, nejméně srozumitelný a také nejvíce zavádějící ve srovnání s ostatními pravidly, podle nichž se v České republice volí do jiných orgánů.

Množství voličů v komunálních volbách podléhá mylnému dojmu, že namísto stran volí jednotlivé kandidáty. V současném systému ale každý hlas připadá prioritně volební straně. Do zastupitelstva obcí se tak často nedostanou přednostně ti kandidáti, kteří mají největší počet hlasů od voličů, ale paradoxně ti, kteří jsou na předních místech kandidátek.

Zavádějící a složitý volební systém chci změnit prostřednictvím návrhu volebního zákona, který jsem připravil s kolegou Jiřím Oberfalzerem a ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR, Českým statistickým úřadem, a hlavně s týmem odborníků vedeným panem docentem Tomášem Lebedou, jenž patří k nejlepším znalcům volebního práva u nás. Naší ambicí bylo především zohlednit skutečnou vůli voliče dát hlas konkrétnímu kandidátovi. Jako nejlepší jsme vyhodnotili smíšený volební systém, ve kterém se poměr mandátů rozdělovaných poměrným a většinovým systémem proměňuje v závislosti na způsobu hlasování samotných voličů v dané obci. Způsob hlasování a podoba volebního lístku jsou téměř stejné, jako tomu bylo dosud. Významným způsobem se ale mění převod hlasů na mandáty, který je transparentnější a lépe reflektuje hlasování pro strany i jednotlivé kandidáty. Návrh bude na konci března projednávat plénum Senátu.

Jednou z nejhezčích událostí poslední doby v mém senátním obvodu pak byla oslava vorařského spolku Vltavan Čechy. Starobylá tradice spojená se stavbou vorů a jejich plavením po řekách je totiž od loňského 1. prosince zapsaná na seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO. Přímo na Vltavě jsme začátkem března oslavili doputování certifikátu do Čech nejen s Vltavany, ale i s těmi, kdo jim pomáhali se zápisem, a také s místopředsedkyní Sněmovny Věrou Kovářovou a hejtmankou Petrou Peckovou. Prezident spolku Jaroslav Camplík řekl: „Cesta k zápisu začala už v roce 2015, kdy jsme se rozhodli zintenzivnit činnost vltavanských spolků. Pro dnešní

PETR ŠTĚPÁNEK,
senátor

Zavádějící a složitý volební systém chci změnit prostřednictvím návrhu volebního zákona.

mladé lidi asi nebude zajímavá znalost a dovednost tehdejších plavců, ale více je bude zajímat pokračování plaveckého řemesla, stejně tak jako sběr plaveckého slangu nebo písni.“ Podle počtu i mladých nadšenců, kteří se starají o to, aby vorařství a všechny vltavské i sázavské příběhy s ním spojené nebyly zapomenuty, se Vltavanům udržovat tradice daří. Děkuji jim, gratuluji a do dalších let přeju spousta energie a dalších mezinárodních uznání!

Ptáme se hejtmanů: „Co si slibujete od nového prezidenta?“

PETR KULHÁNEK

Mám realistické očekávání návratu slušnosti, důstojnosti a otevřenosti na Pražský hrad. Věřím, že Petru Pavlovi se úřadu podaří navrátit důvěru veřejnosti. Věřím také, že styl odcházejícího prezidenta – prohlubování příkopů a rozdělování společnosti – nabere opačný ráz. Tento proces bude určitě delší, bude vyžadovat hodně trpělivosti, ale tak, jak jsem měl možnost Petra Pavla poznat, jsem i zde optimistou. Pomoc Karlovarskému kraji, který tlačí bota na více místech, avizoval Pavel již při své únorové návštěvě. Shodli jsme se, že byť pomoc s pravomocemi prezidenta nebude příliš exekutivní, může naše témata otevírat na správných místech a dodávat jim tak na důležitosti. Budu se snažit, abychom oba měli stejné povědomí o zásadních oblastech našeho regionu. Jsem šťastný, že máme opět prezidenta, kterého rád vidím, slyším a budu na něj moci být hrdý.

JOSEF SUCHÁNEK

Předně bych chtěl vyjádřit velkou radost z výsledků volby prezidenta naší republiky, Petru Pavlovi fandím a přeji mu v jeho nové roli úspěch. Bude to úspěch celé naší země. První příslib je již splněn. Po 20 letech prezidentování prokremelských exponentů, působících v neprospěch naší země, stojíme všichni na prahu zásadní změny. Na hradě zasedne člověk slušný a statečný, jehož morální kredit převyšuje jeho dva předchůdce významně. A morální kredit je pro výkon prezidentské funkce zásadní. Olomoucký kraj nemá na prezidenta jiné nároky než jiné kraje. Z médií víme, že prezident i první dáma mají blízko k problematice hospodářsky ohrožených oblastí, kterých je v Olomouckém kraji až příliš mnoho. Těším se na spolupráci nejen v této problematice.

PETRA PECKOVÁ

Úkol nového prezidenta je jasný – zapojit mladé a myslet na opomíjené. Největší přínos prezidentských voleb byl jednoznačný. Vítěznému Petru Pavlovi, a nejen jemu, se podařilo vzbudit zájem o politiku u mladých lidí. Díky tomu, že mám dceru „prvovoličku“, vím, že jejich generace nešla volit proti někomu, ale „pro něco“. Chtějí slušnou a transparentní politiku, která řeší to, co trápí nastupující generaci. Politiku, která řeší budoucnost. A Petr Pavel jim to nabídl. Druhý úkol, o němž mluví prezident od začátku, je spojování společnosti. My, zástupci veřejnosti na všech úrovních se musíme reálně zajímat o regiony, kde se lidem nedaří tak dobře, a snažit se o to, aby se to změnilo. V tom můžeme spojit síly a já věřím, že se to podaří. Držím mu palce v jeho „misi“.

MARTIN PŮTA

Petr Pavel přináší všem naději, že bude prezidentem, který dodrží ústavu, respektuje zákony a chová úctu k názorům druhých. Má také větší šanci spojovat společnost. Doufám, že se jako prezident bude chovat spíše jako první mezi rovnými než jako monarcha. Pavlovo dosavadní vystupování dává tušit, že by tomu tak mohlo být, což by mohlo přinést zpět úctu a hrdost prezidentskému mandátu. Během kampaně Petr Pavel hovořil o potřebě věnovat se rozvoji chudých a špatně dopravně dostupných regionů. Bude-li nositelem této myšlenky i během svého mandátu, pomůže mnoha lidem a oblastem nejenom v Libereckém kraji. První kroky Petra Pavla jsou nadějí na změnu. Najde o úkol jen pro jednoho člověka – musíme řešit problémy tam, kde vznikají, a respektovat při tom názory druhých. Společného toho máme mnohem víc než toho, co nás rozděluje. 🙌 🇨🇵

AKTUÁLNĚ U MLADÝCH STAROSTŮ A NEZÁVISLÝCH

U mladých se stále něco děje, což je pro mládí typické, že je turbulentní, aktivní, energické, učenlivé a toužící po poznání. Mladí starostové a nezávislí mají nově krajské organizace už v celé republice – v únoru totiž vznikla buňka mSTAN na Vysočině. Zbývá pouze spolupráce na platformě se SLK v Libereckém kraji, která se aktuálně projednává. Vzkvétá i kooperace se Starosty, jejichž členové a příznivci nás mnohdy podporují, vytváří příležitosti a uvědomují si význam mladé generace pro budoucnost hnutí STAN i ČR. Nejinak je tomu u institutu iSTAR, nadace Konrad Adenauer Stiftung, dalších mládežnických organizací a institucí, se kterými vytváříme příležitosti pro naše členy, aby byli vzdělanější, zkušenější a smelenější. Na našich akcích plánujeme dále propojovat úspěšné politiky s našimi členy, aby vnímali kořeny našeho hnutí v politice komunální, případně regionální, ze které rostou dobří politici i pro vyšší úroveň. Děkujeme všem, kteří nám pomáhají a fandí nám, vážíme si toho!

Tomáš Pavelka, předseda mSTAN

HISTORICKY PRVNÍ ZIMNÍ MSTANOVÁNÍ SE USKUTEČNILO V MNICHOVĚ HRADIŠTI

První březnový víkend se nesl v duchu obdoby našeho letního kempu – zimního mSTANování. V pátek se tedy naši členové ze všech koutů republiky sjeli do Mnichova Hradiště, kde osm let starostoval Ondřej Lochman – současný poslanec za Středočeský kraj. Po přivítání a posilnění večerí jsme otevřeli jednání výkonné rady i s ostatními členy. Brainstorming byl místy přínosný i pro vedení spolku. Navržené body a poznatky by mohly spolek posunout na další metu.

V sobotu ráno jsme se po krušné noci nasnídali a mohli se už vydat na prohlídku města s panem místostarostou Janem Marešem. Ten nám ukázal úspěšné projekty města jako nové nádraží, Lidický památník anebo třeba i lavičku Václava Havla. Poté nás vzal na radnici, kde jsme mohli debatovat o útrapách a radostech vedení města. Samozřejmě nemohl chybět ani oběd a po krátké pauze na vydechnutí nás čekala série besed v krásném komunitním centru města. Jako prvního jsme přivítali Jana Farského, který nám odprezentoval velmi inspirativně svou cestu politikou. Následovalo krátké školení od Matěje Hlavatého o prezentaci na sociálních sítích a neobešlo se to i bez názorných ukázek a rad, jak správně a efektivně tweetovat. V průběhu času se za námi mohl konečně podívat i pan poslanec Lochman, neboť skončilo jednání sněmovny (a dovezl nám tatranky!). Večer už byl volnější a ke konci jsme si zahráli i obdobu hry Hádej kdo? Nedělní ráno bylo už jen o nasnídání se a loučení. Každý z nás se opět odebral do svého regionu plný nových zážitků a inspirace. Moc děkujeme všem, kteří nám přispěli ke strávení krásného víkendu a těšíme se na další akci!

Zdena Kašparová, místopředsedkyně mSTAN

Ptali jsme se vás na STANoviny

Na začátku roku jsme vám zaslali dotazník, ve kterém jsme se ptali na váš názor na současnou podobu STANovin a sbírali od vás tipy, jak můžeme jejich podobu a obsah přizpůsobit vašim potřebám.

Z výsledků dotazníku vyplynulo, že STANoviny čtete nejčastěji na počítači a mobilních telefonech, proto se v budoucnu zaměříme na to, aby byly noviny dobře čitelné i na telefonech. Po obsahové stránce se vám pokusíme nabídnout více rozhovorů, článků od "běžných" členů a příznivců nebo anketní otázky, které budou směřovat přímo na vás.

Děkujeme všem, kteří dotazník vyplnili, a všem čtenářům STANovin za přízeň.

CHCEME ZACHRÁNIT ČESKOU POŠTU!

Transformace České pošty v moderní podnik, jehož jedna část bude zajišťovat základní služby objednané státem a druhá část bude poskytovat komerční služby, je cestou, jak udržet její konkurenceschopnost. Jasně taky říkáme, že se nebudou rušit pošty v těch obcích, kde je pouze jedna pobočka.

Zrychlíme a zjednodušíme stavební řízení

Eliška Olšáková
poslankyně

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

Podporujeme zvýšení rodičovského příspěvku o 50 tisíc korun

Pavla Pivoňka Vaňková
poslankyně a místopředsdkyně sociálního výboru

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

MŠMT ROZDĚLILO 100 MILIONŮ KORUN NA PODPORU OBĚDŮ ZDARMA

Již od roku 2016 podporuje MŠMT žáky a žačky, jejichž rodiny se ocitly v nepříznivé finanční situaci a nemohou dětem zajistit školní stravování. Vzhledem k inflaci, rostoucím cenám energií a potravin byla dotace „Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2023“ navýšena o 40 milionů korun.

SLEDUJTE NAŠI ČINNOST NA WWW.STARAME.SE

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

Kontaktujte nás! www.starostove.cz
facebook.com/starostove